

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A cigány.

Írta: ...

(Folytatás.)

Gyakori az eset, hogy a cigány valamely, hacsak csekély jócselekedetért is olyan hálakitörést rögtönöz, s jótévőjét annyira az egekig magasztatja, hogy egyszerűen embertelenségnek látszanék nem binni ennek a hálászózatnak; pedig hát mindez csak képmutatás. A cigány hálájára nincs példa; annál több a rut hálátlanság példája.

A felvidék egy falujában a legmódosabb lakos házat tisztelték meg egy éjszaka a betörők s olyan alapos takarítást követtek el az elviendő tárgyak között, hogy maradt is nem is valami a gazdának s a vagyonos ember ugyyszólván szűkös viszonyok közé került. Minden jel arra vallott, hogy cigányok a tettesek s a járőr ily arányban kérdezte ki a kározt és hozzátartozóit. Valamennyien oda nyilatkoztak, hogy az utóbbi időben cigány nem volt a házban s a környéken sem láttak cigányt.

A káros kijelentette, hogy már csak azért is kizártnak tartja, hogy cigányok lennének a tettesek, mert néhány héttel azelőtt egy vándor cigányasszonyt, akit az erdőn találtak és a hóviharban nem tudott tovább vándorolni, szánalomból magukhoz vették és ápolták. A cigánynő a károsnál lebetegedett, ezután gyermekével együtt huzamos ideig betegeskedett s ezen idő alatt a szomszédok bemondása szerint a legügyelmesebb ápolásban részesült. Amidőn végre annyira erőre kapott, hogy tovamehetett, háláját olyan megkapó módon tolmácsolta, hogy az összes jelen voltaknak köny szökött a szemükbe. Betegségének ideje alatt és bucsuzáskor is ismételten biztosította a háziakat, hogy háláját úgy fogja leróni, hogy a cigányokat rábirja, hogy ennek az aldott háznak soha semmi rosszat ne kövessenek el. Eszerint teljesen ki van zárva — fejezte be mondókáját a káros — hogy cigányok legyenek a tettesek. Hanem hát hiába, a csendőrrjárőr megrögzött hitetlen Tamásnak bizonyult s lehetőleg pontos személyleírást kért a cigányasszonyról aki félszemű és feltűnően magas termetű volt, s rövid időn belül megkerült a tolvaj cigánybanda,

közte természetesen a «hálás» cigánynő s a lopott holminak egy tekintélyes része. Amint a nyomozás folyamán kiderült, a cigánynő betegsége idejének egy jó részét csak szimulálta s a ház nép hiszékenységet arra használta fel, hogy a házban a legalaposabban tájékozódott, a kulcsokról viaszklenyomatot vett s így bandájának a betörést tetemesen megkönnyítette. Ilyen a cigány hálája.

A cigányok a halottak iránti — oly gyakran hangoztatott — kegyelet érzületével épen úgy állunk, mint a háláérzettel.

Azt mondják, hogy a cigány azonnal félbeszakítja hazudozásának áráját, mihelyt megkérjük tőle, hogy hajlandó e megismételni az eddig mondottakat ezzel a végmonddal: «ap i mulende» («a halottakra» t. i. mondom, hivatkozom). Még ha igaz is lenne, hogy ilyen esetben a cigány nem mer az igazságtól eltérni, ez sem a cigánynak a halottak iránti kegyelele, hanem inkább gyerekes és nevetséges kisértetfélelme mellett bizonyít, amely jóformán egész vallási érzületének alapját képezi. Jellemző, hogy a cigány nyelvben «mulo» épugy jelent hullát, mint kisértetet és vampyrt, úgy, hogy a cigány szemeiben az elbalt és az általa annyira rettegett «szellem» ugyyszólván egy és ugyanaz: így azután érthető, hogy nem igen meri haszontalanul a «mulo» vagy «mulende» szavakat ajkaira venni.

Dr. H. Gross itt megemlíti azt a nem eléggé méltatott körülményt, hogy a cigány, aki mindig rendelkezik néhány keresztényi ismerettel (és nem fogalommal) s akiknek legtöbbje meg is van keresztelve, alig tesz különbséget az isten (dewel)* és az ördög (beng) között. Szerinte mindakettő földfeletti hatalmasság, akik neki jót és rosszat tesznek; ahogy jön. A tisztító tüzet épugy nevezi ördög tüzének («bengeskeri jak») mint isten tüzének («deweleskero jak»), s olyan dolgokat, amelyek ránézve határozottan kellemetlenek «isteni»-nek nevez. Így például a zivatart «deweleskero tsirov»-nak

* A dewel nem hasonlítandó össze a diabolos, derül, teufel szavakkal; a dewel az indu «deww» szóból ered, ami bálványt jelent.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és beoszerelése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

(isten idejének, rossz időnek) nevezi s ha egy állatja elhullt arra azt mondja, hogy «az isten ölte meg», — ami körülbelül megfelel annak, ha valaki nálunk azt mondja, hogy «elvitte az ördög». — Nem csoda, hogy az a nép, amelynek ilyen hiányos, vagy jobban mondva ugyyszólván semmiféle vallási felfogása nincsen, az az isten fogalma alatt nem a mindenható atyát, a jóságos és védő istent, hanem a haragos, ellenséges indulatu magasabb hatalmasságot érti, az isten fogalmát összezavarja az ördög fogalmával s csak természetes, hogy teljesen a szellem- és kísértethitnek hódol, amely mindinkább tért hódít s a keresztény istenség amugy is halvány és kusza fogalmát teljesen háttérbe szorítja. (Jellemző a cigányoknak a keresztény istenségről alkotott nézete. Ők Krisztust «tarno dewel» (fiatal isten)-nek nevezik. Szerintük az öreg isten már régen meghalt, de előbb átadta az uralkodó jogait a fiatal istennek). Az angol származású G. Borrow a spanyol cigányok nyelvére átfordította szent Lukácsnak evangéliumát oly célból, hogy azok a keresztény hitben megerősödjenek.

Némi siker koronázta is fáradságát, csak kissé furcsa kivitelben. A cigányok nagy örömmel kaptak a könyvön, bűvös talizmánnak tekintették s nagy áhítattal vágták zsebre, amikor — lopni mentek.

Egyébiránt, akinek sok dolga akad a cigánnyal (csendőr, vizsgálóbíró stb) s aki ezt a minden más népfajtól annyira különböző fajt alaposan kiismerte, az épen nem csodálkozik azon, hogy a cigány olyan, amilyennek ecseteltük. Hiszen évszázadokon át mást sem tettünk velük és értük, csak üldöztük és hajszoltuk őket, akár a vadat. Az őket civilizálni hivatott kísérletek legtöbbször átmeneti jellegűek, erőszakosak s a cigány egyéniségének annyira visszatetszőek voltak, hogy csak természetes, ha meddőek maradtak s minden maradt a régiben. Legyünk őszinték! Mi — a bűnügyekkel foglalkozók — is csak akkor foglalkozunk velük, hogyha lopnak, rabolnak vagy egyéb kárt tesznek; hogy hogyan, mily módon bánnak ők a saját fajtájukbelivel, azzal senki sem törődik. Vagy talán közbelépett már valamelyikünk, amikor a cigányok valamely társukat egy — szerintük büntetendő cselekményért — borzalmas kínzásnak vetik alá, amely akárhányszor csonkitással van összekötve? Avagy felemelte-e valamelyikünk is tiltó szavát a cigányoknál annyira szokásos és elterjedt méhmagzatelhajtásnál? Ki védte meg a cigányleányok tisztességét és szeplőtelenességét, holott ezek ugyyszólván már gyermekkorukban fertőzve vannak és gyermekeket szülnek? Ki állt boszút egy cigány haláláért, akit vetélytársa méreggel a másvilágra küldött? Egyáltalában, ki tud valamit az ő hatásában rettenetes mérgükről a «dry»-ről? Ki látott már kórházi ápolásban telivér nomád cigányt?

Miben pusztulnak el a cigányok? Ki látott már cigánytemetést és cigánysírt?

Mindezek oly kérdések, amelyekre még mi sem tudunk határozott választ adni, mert csak akkor foglalkozunk a cigánnyal, amikor valami kártevővel terelte magára figyelmünket.

Ha felvetjük a kérdést, hogy voltaképen mi az a csodálatos, az a különös, a mi a cigányon van, akkor nagyon sovány lesz az eredményről szóló válasz.

Igy pl. csak a legritkább esetben találunk a cigánynál csak valamennyire használható betörőszerszámot, holott ez a legféltettebb kincse és szemefénye a kitanult betörőnek, amelyet mindig magával hord. Daczára annak, hogy a cigány gyerekkorától fogva, — bár felületes, de — ügyes lakatos és kovács, rendes körülmények között mégsem készít a maga számára betörőszerszámot vagy álkulcsot. Egyrészt lusta azokkal foglalkozni, másrészt gyáva azokat magával hordani. Tulajdonképen nincs is szüksége az ily holmira s nem is természete a cigánynak betörőszerszámokkal, vagy álkulcsokkal dolgozni. A házba az ablakon át, vagy más kényelmes módon hatol be, a szekrényt megfoghatatlan ügyességgel egy kés pengéjével, vagy egy görbe szeggel nyitja ki; amint látjuk, munkája kezdetleges de megbízható.

Ezzel szemben vetőhorgot és hozzávaló zsineget minden cigány hord magánál. Nagysága és szerkezete szerint különböző célokra szolgál a vetőhorg, csak a tulajdonképeni cél, a horgászást nem szolgálja, melyre a cigány csak a legvégső szükség esetén szánja rá magát. A cigány horgát a baromfinak könnyű és biztos zsákmányolásánál használja nagy eredménnyel; tyúk, kacs, liba, egyik sem bizonyos a cigány elől. Legtöbbször a cigánynő foglalkozik a pecsenyének ilyen módon való megszerzésével, s a lopás természetesen nem a falu közepén, hanem annak félreeső, kevésbé forgalmas helyén történik. A cigánynő kenyérdarabkákat hint a baromfinak, amelyek olyan szerrel vannak megkenve, amely a baromfit különösen vonzza: legtöbbször ániszt vagy assa foetidát (bus-aszat, szömöröcsög) használnak e célra. Ha sikerült az állatot ily módon magához édesgetni, akkor nagyobb kenyérgalacsinokat hajít eléjük s ezek között olyant is, amelyben benne van a vetőhorg is: a horg egy vékony selyembélre van erősítve, melynek folytatása viszont egy erős zsineg vagy drót. Az állat lenyelve a kenyérdarabot s ezzel együtt a horgot, hurokra került s a többi csak néhány pillanat műve. A cigánynő hirtelen magához rántja a vergődő állatot kitekeri a nyakát, bedugja a szoknya alsó belső oldalán a zsákmány elrejtésére szolgáló öblös zsebbe s a játék előlről kezdődhetik s újabb eredménnyel jár, mert a madár vergődésén megriadt állatok hamarosan megcsillapodnak s

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti téglgyártás ára háború idejére 3-30 kor.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

A tűztől mentett városház udvarán.

ujból beugranak a maszlagolásnak. Amint látjuk könnyű, eredményes s ami a legfőbb: költségmentes beszerzése a finom pecsenyének.

A libafogásra — ha nem jut békához — mesterséges csalétket készít a cigány; zöld rongyból, szükség esetén levelekből békát formál, amelynek alakja elég jól van utánózva s képes a libát megtéveszteni; a horoggal ellátott békát ügyesen a libák elé varázsolja s ott a zsineg segítségével rángatja; az így ugráló békának látszó csaléteknek biztos a hatása, mert a liba nem képes a csábításnak ellentálni s mialatt a paraszt azon tépelődik, hogy mimódon lehetne a baromfit dézsmáló rókát ártalmatlanná tenni, a pecsenyére tett szert cigány jót nevet a markába.

Sokkal ártalmasabb alkalmazási módja a horognak, ha azt a cigány vetőhorognak használja. E czélból rendszerint három-négy horgot erősen összeköt s azokat egy félig kettészelt s azután ismét összepréselt ólomgolyóba erősíti. Természetes, hogy egyes horgot is lehet alkalmazni, csak hogy ez nem hat oly biztosan, mint a három vagy négy horog, mert az ilyen, épen úgy mint a hajóhorgonya, minden bizonnyal megkapaszkodik, bár hogy is essék. Az ólomgolyó czéje, hogy a vetőhorognak a szükséges súlyt megadja. (A gráci bünygyi muzeumban van egy a fenti leírás szerint készült eredeti cigányvetőhorog. Ezt a vetőhorgot a cigányok — különösen a serdülő suhancok — bámulatos ügyességgel kezelik.)

Minden népnek a fiatalsága szeret kövel hajigálózni s legfőbb vágya a követ minél messzebbre dobni. Nem így a rajkó. Maga elé gyűjt diónagyságu köveket, tizbuszonöt lépésnyi távolságra kitűz magának egy czélt, legyen az egy darab deszka, nagyobb kődarab stb. s erre az egyetlen célra fáradhatatlanul és megszakítás nélkül dobálja köveit. Órák hosszát folytatja ezt a játékot s végre oly ügyességre tesz szert, hogy egy tenyéryi nagyságu czélt feltétlenül eltalál.

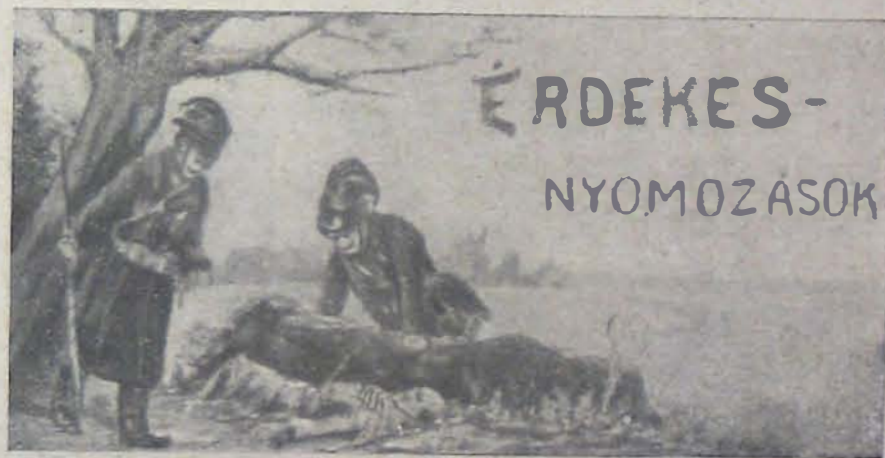
Ha már ennyire jártas a kődobásban, vetőhorgot és egy darab rongyot kap a további gyakorlatra. A rongyot eleinte a földre fekteti, később fára akasztja s erre a célpontra, amelyet az ellopandó zsákmánynak tekint, minden elképzelhető — álló, ülő, térdelő, fekvő, guggoló — helyzetben veti horgát és huzza magához a cigányfiú. Az ilyen foglalkozás felel meg igazán a cigány természetének: fáradság nélkül szórakoztat s amellett kilátást nyújt arra, hogy az ügyesség fokozódásával busás hasznot hajt. A kiképzés akkor befejezett, ha a cigány a rongyot a fa közepéből az ágak közül hozza ki horgával.

Gyakorlati értékesítése ennek az ügyességnek abból áll, hogy fehérneműt, ruhát játszi könnyűséggel emeli el a cigány olyan helyekről is, amelyek egyáltalában

nem, vagy csak igen nehezen megközelíthetők. Ha vesélylyel jár például az udvaron való megjelenés, akkor vetőhoroggal emeli el a cigány a szárításra kiakasztott ruhát s volt már arra is eset, hogy mialatt a paraszt családjával ebédelt, azalatt a szomszéd szoba rácsos ablakán át ugyiszólván az egész ruhát lopták el a cigányok a vetőhorog segítségével. Az ügyes cigány még a ruhafogason lógó ruhadarabokat is képes horgával kihalászni s a legritkább esetek közé tartozik, hogy horga valamely butordarabba beleakadna, mely esetben természetesen horgot és prédát kénytelen otthagyni a cigány. Képes az utszéli kocsmá előtt álló lovakról — mialatt gazdájuk bent iddogál — vetőhorgával a pokróczokat elemelni, pedig a gazda úgy ül asztalánál, hogy «minden az uton jövő-menő embert látott», de nem látta a cigányt, aki a kerítés mögül intézte támadását. Ilyen módon igen egyszerűen megmagyarázható sok olyan lopási eset, amely talányosnak és rejtélyesnek látszott, mert sem a tettest nem látta senki sem azt nem tudták megmagyarázni, hogy miképen juthatott be a kérdéses, teljesen zárt helyiségbe a tolvaj? Nem ő járt ott, csak a vetőhorga.

A cigánynak ezek a fogásai egyébiránt minden bűnygygyel foglalkozó egyén előtt ismertek s csak a nyomozásban kevésbé jártasak oktatására hozattak fel.

(Folyt. köv.)

A kovácsműhelyben.

Írta: V.

Még a boldog békeidőben, — mikor csak a csendőrök csatáztak imitt-amott, hol a soha meg nem fekezhető kőborcigányokkal, hol más haszontalan elemekkel, — történt az alábbi eset.

A lólopás ugyan már divatját multta, de azért a merre kőborcigányok ellátogatnak, ott még mindig fel-fel elevenedik a mult lókötőinek divatja. Bár ma már igen nehezen boldogulnak a kőborcigányok is a lólopásokkal, mert a marhalevelrendszer szigorú kezelése a lopott jószágokon való tulajdást igen megnehezítette, de azért a cigányok a velük született lufiaggal ezen is tul-

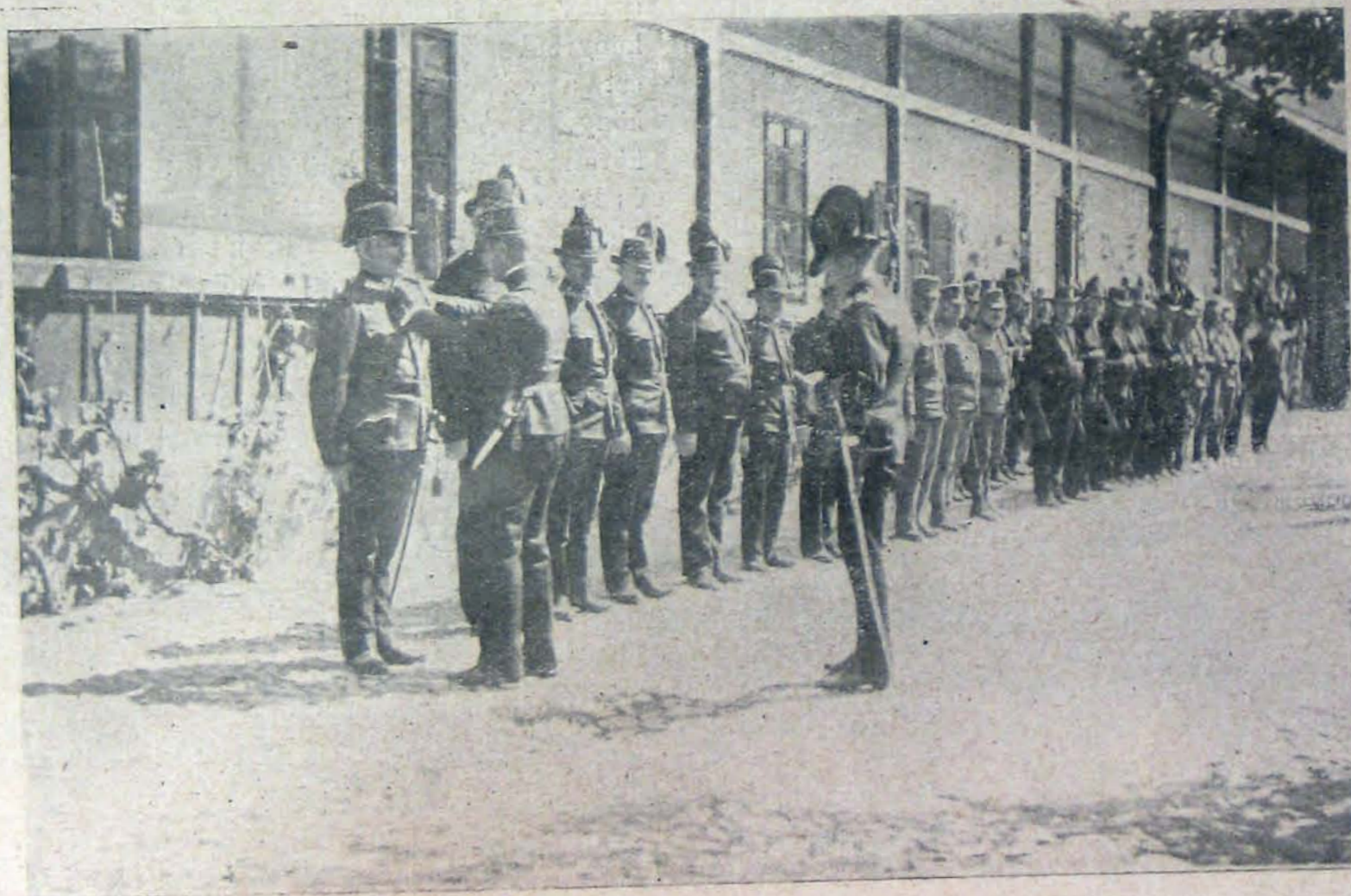

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

***** Zsótér-bórház, Városháza mellett. (Rákóczi lovas szobrával szemben.) *****

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. Csendőrségi diszvarrógépek. Világhírű tűnélküli pathéfonok. Világhírű tüzigramofonok. Lemez újdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gummik, villamos zseblámpák és elemek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlást helye.

Feldisztítés.

teszik magukat. Mindig találkoznak «jó» emberek, kik megszánnák egy kis haszon kedvéért a cigányt még akkor is, ha kockára teszik ezáltal becsületüket és szabadságukat. Az ily egyének az okozói elsősorban a cigányok javithatlanságának.

1910. évi május hó egyik napján a nyirkarászi őrsparancsnok, midőn csendőreivel a szerencsi szakasz egyik körözünyét, — mely szerint Koleszár József legyesbényei lakos sérelmére két darab sárgacsikó ellopott, — előjegyeztette, gondolkodóba esett, vajjon nem-e kerülhettek az örskörletébe az ellopott csikók. Az előjegyzés befejezése után kötelességszerűen szóval is figyelmeztette csendőreit, hogy bár Legyesbénye Borsod megyében s így Nyirkarászhoz elég távol van, az ördög nem alszik, jó lesz tehát a lókupeczek és cigányok körül figyelemmel lenni.

Másnap az őrsparancsnok egyik csendőrével rendes szolgálatba indult. Utközben, mint rendesen, az őrsparancsnok pipaszó mellett előveszi az előjegyzési könyvecskéjét és tanulmányozza az előjegyzetteket; ugyan csak erre figyelmezteti csendőreit is, ki szótlanul utána ballagva élvezte a májusi levegőt és hallgatta a fürjek pity-palaty szavát. Az őrsparancsnok megjegyezte, hogy az ily friss eseteket sietni kell kideríteni, mert ha a tetteseknek a bűnjüket az első 24 óra alatt sikerül a saját és szomszédos örskörletek határain túl elszállítani, akkor már nagyon nehéz a nyomozás. E megjegyzésre a csendőr nem szólt ugyan, de magában azt gondolta: így a mi kiderítetlen eseteink kinyomozására sincs sok remény, mert az azokból származó bűnjeleket is tovább vihették, bár annak idején fáradságot nem ismerően jártunk és igyekeztünk rajta lenni, hogy ne szaporodjanak kiderítetlen eseteink s mégis eredménytelen maradt minden fáradozásunk.

Az őrsparancsnok sorra vette az örskörletben lakó közártalmuak és gyanus egyének jegyzékét, miközben csendőreitől megtudakolta, hogy azokat mikor látta utoljára s akkor mivel foglalkoztak, majd pedig, hogy nincs-e valamelyikre észrevétele? A járőrtárs, úgy látszik elég érdeklődést tanúsított szolgálata iránt, mert valamennyi előjegyzettet ismerte s mindenikre volt valami megjegyzése. Így a többek között Tóth Mihály és Rafaj György tassi lakos lókupecz gyanus egyénekre is megjegyezte, hogy azok bizony gyanus körülmények között élnek, mert daczára annak, hogy vagyonuk nincs s csak kizárólag saját keresményükre vannak utalva, jól élnek. Keresményük pedig, bár a kupeczkedés elég jövedelmező foglalkozás, annyit még sem hoz, hogy abból bővelkedhetnének. Az őrsparancsnok, ki már régóta figyelte a két gyanus egyén illetően viselkedését, szintén oda nyilatkozott, hogy neki is gyanusak

az illetők, de eddig nem tudott ellenük elfogadható bizonyítékot szerezni, mert igen raffináltan és tervszerűen «dolgoznak», de egyszer majd csak hurokra kerülnek ők is.

Az idő így eltelt és anélkül, hogy fáradságot éreztek volna Tass községbe érkeztek. A község leportyázása után, még mielőtt az előirt pihenőre tértek volna, mint rendesen, ezuttal is bementek az utmentén levő falukovács műhelyébe, hol a mestert üdvözlővén, azzal beszédbe bocsátkoztak. A kovács egyedül lévén inásával, panaszkolta, hogy nem bir segédet kapni s így kénytelen egyedül küzdeni a sok munkával s ép ezért kedvetlen és szótlanul látszott.

Az őrsparancsnok ismerte emberét, vigasztalni kezdte, majd elővette dohányát s megkínálta vele a mestert, a ki sohasem szabadkozott az ilyen kínálás ellen, azt ezuttal is köszönettel fogadta s bár szórakozni való ideje aligha volt, mégis pipatömés közben megeredt a nyelve s csak amugy kérdés nélkül panaszkolta, hogy előtte való héten Tóth Mihálynak három éves szilaj rugós csikója vasalás közben annyira megkínította, hogy betege lett. Az őrsparancsnok csak úgy melleleg megjegyezte, hogy a lókupecz Tóth Mihályt vasalta-e? Azt, felelte a kovács; majd hozzátette, hogy ez a dologtalan éhenkórász eleinte csak amolyan gebelovakkal kereskedett, most meg már ilyen gyönyörű állatokat is vesz vagy cserél; majd másra tért át a beszéd, melynek végeztével a járőr elkészönt a mestertől.

A község házához menetközben az őrsparancsnok azon elmélkedett, hogy vajjon nem-e a legutóbb előjegyzett legyesbényei csikók közül való a kovács által említett csikó? majd hozzátette, hogy a község házában a járőrkönyvből megállapítják, hogy Tóth Mihály hol szerezte ezt a csikóját. A község házában megvizsgált járőrkönyvben Tóth Mihály neve nem fordult elő, mely körülmény a gyanút mindjobban élesztette, a járőrben és bár addig Tóth büntetve nem volt, mert a védekezés mesterségét ugyancsak jól értette, mégis a járőr azért, hogy Tóth a csikón időközben túl ne adhasson, két bizalmi egyént magához véve a gyanított lakása felé tartott. Tóth — a lakásához közeledő járőrt észrevéve — a szomszédhoz akart betérni, miközben az őrsparancsnok biztatására az egyik bizalmi egyén reászólt, hogy várjon, beszélni akar vele. Gyanúsított a legnagyobb nyugodtságot színelve bevárta a járőrt a bizalmi egyénekkel együtt s köszönés után tudakolta, hogy mivel szolgálhat, egyben jelezvén, hogy sietős dolga van, mint rendesen szokott lenni, az ily egyéneknek, ha csendőrökkel találkoznak. Erre a kérdésére azonban már az őrsparancsnok felelt ama kérdésével, hogy hol és kitől vette a meglévő csikóját? Tóth kissé

HEGEDŐ

remek felszereléssel
10—12—15—20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerrel külön árjegyzék kéréndő.

HARMONIKA

10—12—15—20 korona
finomabb 2 soros 30—40—50 kor.

GRAMOPHON

40—50—60—70 korona
legfin. azéi óraműszerkezettel

elvörösödve ugyan, de egyébként egészen nyugodtan felelte, hogy neki csikója nincs s nem is volt, de más lova sincs, mert a sánta lovát már rég eladta s azóta nem tart. Hát az a szilaj csikó hol van, kérdi az őrsparancsnok, a melyet a múlt héten vasaltatott?

— Én? mit sem tudok ilyen csikóról, felelte Tóth, majd a másik szavával kijavította előbbi, mondván: «azaz hogy igen, vasaltattam egy csikót, de az nem az enyém volt, hanem egy ismeretlen nevű lókupecz hagyta nálam kipróbálásra s mert rugós volt, nem tartottam meg.»

Tóth ezen előadása nagyon zavart volt és a járőr már is nyomon érezte magát, miért is tovább faggatta a gyanusítottat. Az őrsparancsnok csakhamar megállapította, hogy az ismeretlen nevű lókupecz nem is egy, hanem több czigányból álló lótolvajbanda volt, kik több lóval is jöttek a faluba s ezekből kettőt cseréltek is, még pedig az egyiket, egy sárga csikót Tóth Mihálynál hagytak kisebb összeg ráfizetése mellett egy sánta lóért, míg egyet Tóth kenyerespajtásánál, Rafaj György lókupecznél szintén ily feltételek mellett egy vak lóért; természetesen a czigányok egyik lóról sem adtak marhalevelet, míg ellenben a cserélt gebékkel csak ilyeneket s így azokkal már könnyebben boldogultak. De most már hol vannak a sárgacsikók és a tolvaj czigányok? tette fel magában a kérdést az őrsparancsnok és még mielőtt egyebet határozott volna, őrizetbe vette Tóth Mihályt és felkereste ennek üzletfelét Rafaj Györgyöt is, ki szintén semmit sem akart tudni a csikókról, de annál gyanusabbá tette magát a járőr előtt miért őt is őrizetbe vette s a községházához kísérte, hol az egymástól elválasztott két gyanusított külön-külön kikérdezés alá vonatott és csakhamar kiderült, hogy az illetők a sárga csikókat együttesen a már jelzett czigányoktól cserélték és ugyancsak együttesen adták el azokat a vásárosnaményi vásárban járulat nélkül egy ismeretlen földmivesnek 500 koronáért.

A járőr most már egészen biztosra vette, hogy a kérdésben forgó csikók a legyesbényei lopásból származnak, miért is Tóth és Rafaj lókupeczeket orgazdaság gyanuja miatt őrizetbe vette és a lovak után tovább nyomozott.

Mintán a gyanusítottak a csikókat megvett egyén személyére nézve semmiféle bővebb felvilágosítást adni nem akartak, az őrsparancsnok úgy vélekedett, hogy elmennek Vásárosnamény községbe s majd ott legalább annyit megállapítanak, hogy a csikókat tényleg ott adták-e el a gyanusítottak, miközben felvette azt a kérdést a gyanusítottaknak, hogy miután a csikókat megvásárolt egyén elég jó vásárt csinált, legalább fizetett-e magyar szokás szerint jó áldomást, mire azt fe-

lelték, hogy az már vele jár. Nos hát, ha vele jár, hát akkor csak tudják kendtek, hogy hol itták meg az áldomást, tette fel az újabb kérdést az őrsparancsnok Gyanusítottak nyomban érezték, hogy elárulták magukat, de miután már kibuvó nem volt, megnevezték az áldomásívás helyét. Járőr megérkezve Vásárosnamény községbe, nyomban a kérdéses kocsmát kereste fel, és megállapította, hogy a csikók vásárlója a vajai törvénybíró volt, míg eladóként Tóth szerepelt, Rafaj pedig csak mint tanu volt jelen.

Ezek után a járőr Vaja községbe ment hol a két sárgacsikót a törvénybírónál meg is találta. A törvénybíró kikérdezése alkalmával előadta, hogy ő jóhiszeműleg vette meg a csikókat, amennyiben azokért körülbelül megfelelő árt is fizetett, arra nézve pedig, hogy nem volt járlatuk, előadta, hogy az eladó, ki magát Nagy Péter gemzsei lakosnak mondotta, azt mondotta neki, hogy csak késő este gondolta magát rá, hogy a csikókat felhajtja a vásárba s így már nem volt ideje járlat váltására s hogy személyazonosságát és tisztességes voltát igazolhassa, ott a vásárban kerestek egy ismerős egyént s csakhamar rá is találtak a másik czimborára, ki arra ólálkodott és magát Fekete Pál gyürei lakosnak mondotta. Így, bár egyiket sem ismerte, mégis elfogadhatónak találta az igazolást s a járulat megküldéséig csak 50 koronát tartott vissza, miután azonban az illetők a járlatot nem küldték meg, a jegyzővel íratott nekik, honnan az a válasz érkezett, hogy az illetők a bemondott községben ismeretlenek s csak ekkor jött reá, hogy gazemberekkel volt dolga. A törvénybíró ezen előadását részben a jegyző is igazolta s így az elfogadható is volt, mindazonáltal a csikók őrizetbe vétettek.

A járőr intézkedésére megérkezett Koleszár, a csikók eredeti tulajdonosa, a ki a csikókat sajátjának ismerte fel. Így a járőr a csikókért kapott pénz után érdeklődött, melyből Tóth és Rafaj együttesen 500 koronát még elő tudott adni, illetőleg a járőr náluk ennyit feltalált. Most már csak a tolvajok voltak hátra, kik azonban ezen szolgálat alkalmával nem kerültek meg.

Hazamenet az őrsparancsnok igen szótlan volt, amiből a járőrtárs helyesen arra következtetett, hogy nincs megelégedve az eredménnyel, mert biz az csak fél-eredmény volt. A csendőr úgy is vélekedett magában, hogy a másik felét megcsinálhatná más őrs legénysége, ha már nekünk nem sikerült, ám de az őrsparancsnoknak már más terven járt az esze. A kérdéses czigányok személyleírását valamennyire tudta már s így haza érkezésekor felterjesztést tett azok körözése végett, de ez sem vezetett eredményre.

1910. évi június 12-én este felé az őrsparancsnok ismét előbbi fiatal csendőrével szolgálatba indult s mi-

ÖW SÁNDOR

Órák és ékszerész, Budapest, VIII. ker.,
József körút 81. szám. — Saját házban.

Ó cs. és kir. Pensége József főherceg kam. száll.

Alap. 1892. Telefon 62—68.

A m. kir. államasutak, a m. kir. posta és távirat, ugyazintén a m. kir. testőrségnek szerződéses óraszallítója. Dús raktár a legdivatosabb briliáns és arany ékszerekben, ezüst alkalmi ajándékokban, ugyazintén mindenféle kintinben járó pontosan szabályozott zseb-, fali-, álló- és utazó-órákban. Saját nagy szabású műhelyében ékszerátalakítások és órájavítások jutányosan eszközöltetnek. A csendőrségnek kivételesen részleltérítési kedvezmény is nyújtatik. Itendkívül jutányos árak! Dús választék! Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen és bérmentve. Óráknál írásbeli jóállás.

dön már jól kint voltak a határban és a pipák már vigan füstöltek, az őrsparancsnok előhozta a lónyomozás eredményét.

— Lássa barátom, az csak féleredmény volt, mert az eredeti bűnösök még mindig szabadon vannak, illetőleg a lólopásért eddig felelősségre nem vonattak, bár a káros kára megtérült; nekünk azonban ez csak féldicsőséget jelent. Ezen megjegyzésre a csendőr ama véleményének adott kifejezést, hogy talán jobb lett volna, ha a lovak helyett a cigányok kerültek volna meg. Nem úgy van, mondta az őrsparancsnok, az még olyan eredmény sem volna, mert a cigány, ha nincs bűnjel, a bíróság előtt mindent letagad, azonban, ha most megkerülnének a cigányok, akkor aztán tagadhatnának tetszésük szerint, mégis elítélnék őket és csak akkor ér el a csendőr valódi eredményt, ha a tetteseket a bíróság el is ítéli. Ilyen beszélgetés közben lassan Tass községhez értek, de ekkor már jó sötét volt.

— Időnk van elég, — mondotta az őrsparancsnok — kár volna a községben céltalanul járkálnunk, mert ott ugyanis vannak éjjeli őrök s azokat később is ráérünk ellenőrizni, tolvajok pedig ugysem járnak az utcán, hanem rendesen kertek felől hatolnak be, hát tartsunk egy megfelelő helyen lesállást. A helyet meg is választották és pedig nem az országút mentén, hanem a községbe vezető, de az országútról leágazó egy dűlőút mentén levő, már jó magas buza közé feküdtek s itt az őrsparancsnok a járőrtársnak magyarázta, hogy sohasem szabad oly helyet választani lesállás helyéül, melyről általánosan tudják a gonosztevők, hogy a csendőrök azon szoktak járni és ha már az ember tesz valamit, azt mindig úgy cselekedje, hogy annak értelme legyen. De hogy el ne aludjunk véletlenül, gyujtsunk rá s úgy figyeljünk, mert beszélgetni úgy sem lehet. Óvatos rágyújtás után aztán elhallgatott a járőr és csak figyelt.

Ugy 12 és 1 óra között lehetett az idő, midőn messziről egy kocsi döcögése lett hallható, mely mindig közelebb érkezett, majd rövid vártatva nem messze a járőrtől a dűlőuton megállott. A kocsiról két alak leszállott s a községhez közeledve cigányul beszélgett, mely beszélgetést a járőr nem értette meg ugyan, de az már bizonyos volt, hogy cigányokról van szó és hogy azok alighanem roszban törik a fejüket. A cigányok ép a járőr irányában megállottak és meglehetősen halkán cigányul tárgyaltak. A beszélgetés hangjáról észrevehető volt, hogy még mindig nincsenek teljesen megállapodva, s beszélgetés közt hol Tóth és Rafaj, hol pedig Prámer tassi határcsász nevét emlegették. A járőr előtt Prámer is, mint gyanús egyén volt ismeretes, így tehát könnyen érthető volt, hogy itt ismét orgazdát keresnek s úgy látszott, hogy Tóth és Rafaj az előzményekből kifolyólag nem bizonyultak megfelelő orgazdáknak, ennél fogva a következmények után ítélve, úgy határoztak, hogy Prámerhoz mennek. Így is lett, a két

jómadár visszafordult, majd a kocsinál még rövid ideig tárgyalt s azután felülve lassan megfordultak és egy elágazó dűlőuton Prámer csász háza felé tartottak.

A terepet jól ismerő őrsparancsnok ezek után csendőrével együtt észrevétlenül a vetéseken keresztül toronyiránt lehető leggyorsabb ütemben szintén a császház felé tartott, útközben csendőret biztatva, hogy most, vagy soha, de aztán ügyesen és bátran, mert csak úgy lesz teljes az eredmény. Sikerült is nekik a császházat megközelíteniök, mielőtt a cigányok odaértek volna s a bejáratnál szemben levő czirok között helyeiket elfoglalva csendben figyeltek; ezuttal nem kellett magukat pipázással ébren tartani. Rövid várakozás után már hallatszott a közeledő kocsi zöreje s az a császháztól mintegy 50 lépésnyire megállt. Itt már csak az egyik alak közeledett a házhoz, de ez is inkább kuszott a földön s midőn a ház ablakához ért, azt óvatosan megkopogtatta. Kevés vártatásra az ablak kissé kinyílt s rövid beszélgetés után a csász kilépve a ház körül szét néztek, mire a csász megjegyezte, hogy nem kell semmitől sem tartani, mert az estefelé voltak itt a csendőrök s még nem volt rá eset, hogy visszajöttek volna, így egész bátran hozzáfoghatnak és hozzá is fogtak a különféle batyuk behordásához. Midőn körülbelül már végeztek, a lovak elé szénát dobva a kocsin üllő asszonnyal együtt betértek a császházba.

— Itt az idő — sugta az őrsparancsnok a csendőrének, — álljon az ablakhoz és a ki ott ki akar menekülni, azt akadályozza meg.

A fegyvert kész helyzetbe hozva, a házhoz futottak. Az őrsparancsnok a bentlevőket a törvény nevében harsány hangon megadásra, lámpagyújtásra és a csász fegyverének kiadására felszólította.

A cigányok és a csász belátván, hogy kelepczébe kerültek egyelőre alkudozni kezdtek, menekülésre azonban sem kilátás sem mód nem lévén, mert a háznak csak az ablak és ajtó kijárata volt, fegyvere pedig csak a császnak volt, mert a cigányoké a kocsin maradt és mert az alkudozás közben meglehetősen világosodott is s már lámpagyújtásra sem volt szükség, a csász könyörgésre fogta a dolgot, de hasztalanul, míg végre a fegyvert az ablakon kidobta és megadásukat jelezte. Az őrsparancsnok, hogy az eredmény dugóba ne dőljön, akként intézkedett, hogy az ablakot kinyitatta s a csendőrt lökészen tartott és befelé irányított fegyverrel az ablaknál hagyta azzal a meghagyással, hogy ha ő bemegy és a bent levők valamelyike megtámadja őt, a gonosztevőkre löjjön, egyben az ajtón lökészen tartott fegyverrel behatolt s a bentlevőket egyik sarokba való menésre kényszerítette azzal, ha nem engedelmeskednek, lelövetnek. A cigányok és a csász belátván szorult helyzetüket, engedelmeskedtek s az őrsparancsnok az ajtónak támaszkodva egyenkint magához rendelte a cigányokat s midőn ezek már meg voltak bilincselve, bihivta a csendőrt is s most már kettesben ártalmatlanná tették az egész társaságot.

A behordott holmit ismét a kocsira rakták, aztán valamennyien az őrre mentek, hol a további kikérdezés nyomán megállapították, hogy a kocsiba fogott lovak, a kocsi és a rajta volt ágy-, és ruhanemű Erdei Sándor sonkádi lakos kárára megelőző éjjel elkövetett lopasból származnak, melyben a sonkádi őr ép akkor nyomozott, de az elfogott cigányokban kiderült a legyesbényei két csikólopás tette is, kik ugyan ezen lopás elkövetését tagadták, de Tóth és Rafaj rájuk vallott s így nem volt többé kibúvás.

Nevezettek tényvázlat mellett átadattak az illetékes bíróságnak, hol a jól kiérdemelt büntetésüket el is nyerték.

Az őrparancsnok pedig meglegedetten dörzsölve kezeit mondotta:

— Lássá Kovács ez már igazi eredmény, bár csak a mi kiderítetlen eseteink közül való volna.

KÉPEINKHEZ.

A királyi pár látogatása Gyöngyösön.

A háborúval járó csapások nem hogy kevesbednének, inkább mindig sokasodnak. Nem elég, hogy az élelmiszerekben és ruházati anyagban való általános hiány mellett méreg drága árakat kell fizetni az úgyszólván már ujkorában is féligmeddig hasznavehetetlen tárgyakért s hogy a tehetetlenségén elkeseredett ántánt vagyunk felgyújtásával s állataink elpusztításával igyekszik most már kiéheztetéstünk elmozdítani s hogy a különféle elemek csapásainak is minden pillanatban ki vagyunk téve, mindezen felül még a saját gondatlanságunkkal is elmozdítjuk százfelől is megtámadott javaink pusztulását.

Saját hibánkból eredt a virágzó Gyöngyös város pusztulása is. Hogy ki az oka, ki volt a gondatlan: az elmebeteg-e vagy azok, akik ilyenekre bízták a tűz kezelését, esetleg akik nem tudták a kórházi mosókonyhát elzártabb módon építeni és berendezni, vagy a lakosság az előjárókkal együtt, akik szűkmarkuságból, maradiságból nem tudtak már évtizedekkel ezelőtt ellátni egy ilyen gazdag várost ártézi kutakkal vagy valami kifogyhatatlan bőforrással vizvezetékekkel: meddő dolog volna ma már, a lesújtó szerencsétlenség után effeleit vitatkozni.

Ő Felsége, midőn a lesújtó eset hírére a királyné Ő Felségével együtt azonnal Gyöngyösre utaztak s úgyszólván még a füstölgő romok között meglepték a sorsujtott lakosságot és a mellett, hogy rögtön nagyösszegű segélynyújtással segítettek a mindenét veszített népen s a jó példaadással az ország lakosságát is adakozásra buzdították: ama kiváló, igazán királyi jóindulattal, hogy — mint az az egyidejűleg közölt fényképfelvételekből is látható — a segítségén felül még vigasztal-

lásra is szoruló emberek egyikével-másikával szóbaállva érdeklődtek a lesújtó esemény részletei iránt s részvétnéknél kifejezésével és vigasztaló szavakkal igyekeztek a kétségbeesett népet ama reménysége teljesülésébe vetett hitében megerősíteni, hogy a jajszó és könny hamar elmulnak ott, ahol királyi szavakkal, tényekkel és adományokkal adják a jó példát egy elpusztult város újboli életrekeltségéhez.

HIREK.

Adományok. Legutóbb a következő adományok folytak be: A cs. és kir. 14. szállásmester osztály járási előadója alá rendelt legénység (Tábori posta 234) gyűjtése, a csendőrségi rokkantak, özvegyek és árvák felsegélyezésére, 18 K: e gyűjtésben az alább nevezettek a következőképen adakoztak: Zsigmond Sándor és Lukács Imre 2. oszt. őrmesterek, Horváth Lajos alőrmester, Dörner Ferencz cs. és kir. alőrmester, Kreuter Rudolf cs. és kir. pótcsendőr, tart. szakaszvezető, Machowski Károly cs. és kir. pótcsendőr tizedes, Ferlik István cs. és kir. pótcsendőr, Makovicska Károly és Kovács István tizedesek 2—2 K-t. Ezen összeg átvételét a honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatala 46,496 pénztári szám alatt elismerte. Ezenkívül Kiska Pál 2. oszt. őrmester, veresegyházai őrparancsnok és neje, a vörös-kereszt egyesület részére 20 K-t gyűjtöttek. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Egy alőrmester megtámadása. Bálint Zoltán mádi lakost június hó 3-án délután 1/2 10 óra tájban, Abaujszántó község déli bejáratánál Takács István és két társa megtámadta és ütlegetni kezdte. Bálint társaságában volt két barátja erre a csendőrségre akart segélyért sietni, hogy Bálint további bántalmaztatását megakadályozza, alig tett azonban mintegy 300 lépést, midőn szembe találkozott Laczovics Sándor abaujszántói őrbeli alőrmesterrel, aki őrparancsnoka megbízatásában, szolgálaton kívül járt el. Laczovics alőrmester a panaszt véve, a helyszín felé vette útját s midőn mintegy 200 lépést haladtak, Takács István, aki időközben egy vilamos vezeték oszlopa mögé bujt, rejtekhelyéből a közeledő alőrmester felé három súlyos követ hajított. Laczovics alőrmester 15 napi gyógytartamot igénylő sérüléseket szenvedett. A tettes az illetékes bíróságnak feljelentetett.

Ünnepélyes feldiszités. A cs. és kir. 7. hadseregparancsnokság folyó évi április hó 29-én Páris 100 1105 szám alatt kelt rendeletével, az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül, Illyés Mihály járásőrmestert, Koszován Hugó, Kis László, Reizenbüchler Engelbert 1. oszt. őrmestereket, Nyak Lajos, Végh János 2. oszt. őrmestereket, Oniczó László, Koscsó Imre, Gliga János alőrmestereket a koronás vas érdemkereszttel, Milulovics József, Roman János,

Varga Sándor és Rednik Péter népfölkelő szakaszvezetőket pedig a vas érdemkereszttel tüntette ki. A kitüntettek érdemeit Huber Ferencz főhadnagy, máramaros-szigeti ideiglenes szakasparancsnok szép beszédben méltatta, majd a mellükre tűzte a kitüntetések. A kivonult csendőrszakasznak a kitüntettek előtti diszponulása fejezte be ezután az ünnepélyt, amelyről két fényképfelvételt közreadunk.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

D. 1880. T. p. 240. 1. Az 1912. évi XXXV. t. c. 9. §-a értelmében kérheti, ha a saját jövedelemmel nem bíró családtaggal közös háztartásban él. 2. Ruhabeszerezési segély címén 200 K és ezenfelül, ha családi pótlékot is élvez, a jelenleg tényleg élvezett családi pótlék egy évi összege jár. 3. Rendszeresítése folyamatban van s remélhetőleg mielőbb meglesz.

39/1. Vitézségi érmekhez a kardok rendszeresítve nincsenek, mivel a kitüntetések amugy is kizárólag vitéz magatartásért adományoztatnak.

Piros rózsza 1890. 1. Az engedélyeknek a legújabbban gyűjkorolt mérven túl való kiadása nincs tervbe véve. Amennyiben a létszám még nincs betöltve, a feltétel csupán a jó minőség, használhatóság és a megélhetés biztosítottasága. 2. Legközelebbi tiszti szemlén kérheti. 3. Azt Önnek kell tudnia.

V. F. Székpatak. A m. kir. belügyminiszter úrhoz címzett egy K. bélyeggel ellátott rövid kérvényhez a születési- és illetőségi (községi) bizonyítvány csatolandó. Ha kiskorú gyermekei vannak, úgy ezek születési anyakönyvi kivonatait is csatolni kell. A mellékletek is bélyegkötelesek.

Erdélyi 1885. E kérdés egyöntetűen szabályozva nincsen; a szárnyparancsnokság döntését kell kikérniök.

Érmelléki. Az állások különfélesége miatt (állami, vármegyei, államvasuti, egyéb közszolgálati alkalmazottak) azok felsorolására és javadalmazásuk megjelölésére nincs terünk. Forduljon az „Állami és törvényhatósági altisztek és szolgák országos szövetségé”-hez, Budapest, I. Uri utca 70. sz.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidiszciplinárral és a kardokkal:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása és kitünő szolgálatai elismerésül:

besenyői László Béla, VI. csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak, egy csendőrszakasz parancsnokának;

elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dicsérő elismerés újól tudtul adassék: különleges alkalmazásban teljesített kitünő szolgálatai elismerésül:

Schönherr Károly, VII. sz. csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak, egy körlet csendőrpáncsnokának;

a háborúban teljesített kitünő szolgálatai elismerésül:

pujoni Pataky Károly, a hadsereg főparancsnokság tábori csendőr tartalékosztig parancsnokságnál beosztott a III. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak;

adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Komáromi Miklós 1. oszt. őrmesternek, a III., Doros István 1. oszt. őrmesternek, a IV., Biró József 1. al-őrmesternek, az I., Porkoláb Ferencz al-őrmesternek, a II., Gála István és Rádnics Márk al-őrmestereknek, a III., Féth János al-őrmesternek, a IV., Csóka István I. és Pap János I. al-őrmestereknek, az V. és Mandl József al-őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben:

különleges alkalmazásban teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Kis Bertalan 2. osztályu őrmesternek, a IV. és Malinka Barnabás 2. oszt. őrmesternek, az V. sz. csendőrkerületben;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül:

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:

Faragó András 2. oszt. őrmesternek, a III., Szabó Erdélyi Vitus 1. oszt. őrmesternek, a III., Mesteri István, Pozvai Ferencz és Bezovics Vendel 1. oszt. őrmestereknek, a VI. sz. csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem ujjalag:

Posztós Ferencz és Grosz Károly alőrmesternek, a II. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Mihálik Ferencz, Darabos Péter, Klusóczki Imre és Vass Lajos II. alőrmestereknek, a II. számú csendőrkerületben, továbbá Pásztor József, Joó József népfőlkelő szakaszvezető cz. őrmestereknek, Vesentan János és Bazsó János népfőlkelő tizedeseknek, beosztva a II. számú csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

László Antal 2. oszt. őrmester és Sárdi József alőrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje, de legfőképp a háborús évek alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó, szorgalmas és igen eredményes tevékenysége, példás magaviseleteért;

Pauk György járásőrmester, a közbiztonsági szolgálat terén, évek hosszú során át tanusított mindig kötelességű, kiválóan ügybuzgó és eredményes működéseért, alárendeltjeinek helyes vezetése, befolyásolása, valamint őrsének és járásának kifogástalan rendben tartásaért;

Flóra Mihály, Horváth József IV., Lidák Ferencz 3. oszt. őrmesterek, Kiss Sándor I., Zöld Ignác, Hunkó József, Geiger András alőrmesterek és Mardi Gyula csendőr, a háború tartama alatt a hadviselés érdekében általában, de különösen a katona és hadköteles, valamint az orosz hadiszökevények elfogása, hadi anyagok összegyűjtése és az állam hadereje elleni büntettek kinyomozása körül kifejtett buzgó, szorgalmas és eredményes tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. III. számú csendőrkerületbeli parancsnokság által:

Usváth Péter, Fodor István III., Horváth György III., Orbán József II., Koller József, Biri János, Abraham József, Tar Mihály, Bertics József és Farkas

József III. alőrmesterek, a budapesti csendőr karhatalmi osztághoz történt vezényeltetésük alatt teljesített lelkiismeretes és körültekintő szolgálataikért;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Godány László 2. oszt. őrmester, Iványi József és Nagy János IV. alőrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működésükért, nemkülönben a háborús évek folyamán előállott megterhelő szolgálatok pontos teljesítéseért;

Kovács Sándor, Branca György, Motyovszky Sándor, Lieber János, Hornek, Lajos, Vele Tivadar, Nagy Sándor, Kiss László I., Argyelán András, Nyisztor György alőrmesterek, Gombóc Miklós és Tuduk György csendőrök, a háború tartama alatt a hadviselés érdekében általában, de különösen a katona és hadköteles, valamint az orosz hadiszökevények elfogása, hadianyagok összegyűjtése és az állam hadereje elleni büntettek kinyomozása körül kifejtett szorgalmas és eredményes tevékenységükért;

Tóth Sándor II. 2. oszt. őrmester és Benedek Miklós alőrmester, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított kiváló szorgalma, buzgó tevékenysége és eredményes működéseért.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélőgépet, varrógépet, gummit és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leve-

leim ezerszámba vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 Ft-tól 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Felszerelési szükségletét igyekeznek mindenki sürgősen beszerezni, mert az áruk folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Őrjárat lapok

most

rendelendők meg!